

DOSSIER DE PREMSA

25N
PROTECCIÓ INTERNACIONAL,
NO BUROCRÀCIA PATRIARCAL
DIA INTERNACIONAL PER
L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

CCAR
Comissió Catalana
d'Acció
pel Refugi

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament d'Igualtat
i Feminismes

Índex de continguts

1. La situació de les dones desplaçades forçosament al món	2
2. La situació de les dones desplaçades forçosament a l'Estat espanyol	3
3. Principals vulneracions de drets i persecucions per motius de gènere	5
4. Dificultats en el procediment d'acollida i sol·licitud de Protecció Internacional	6
5. Propostes i exigències de la CCAR	7

LA SITUACIÓ DE LES DONES DESPLAÇADES FORÇOSAMENT AL MÓN¹

Més de la meitat de les persones refugiades el 2022 eren dones i nenes. D'aquestes, gairebé la meitat eren menors d'edat.

A finals de 2023 més de **117,3 milions** de persones es trobaven en situació de desplaçament forçat degut a violacions de drets humans, conflictes armats, violència i persecució. Gairebé una **tercera part** d'aquestes persones són actualment refugiades.

Si ens fixem en el gènere, s'estableix que:

- Les dones i nenes suposen el **49%** del total de persones refugiades
- El **40%** del total de persones desplaçades forçosament eren menors d'edat.
- Des de 2018 més de **2 milions** de nenes i nens han nascut com a refugiades.
- Pel que fa als desplaçaments interns, el **51%** de les persones que es troben en aquesta situació són dones i nenes.
- Pel que fa a les dades d'apatrídia, el **53%** son dones i nenes.

¹ ACNUR. Tendencias Globales de Desplazamiento Forzado 2023 (14/06/2024). Disponible a: <https://www.acnur.org/media/tendencias-globales-de-desplazamiento-forzado-en-2023>

LA SITUACIÓ DE LES DONES DESPLAÇADES FORÇOSAMENT A L'ESTAT ESPANYOL²

El 2024 es manté percentualment el nombre d dones que accedeixen al procés de sol·licitud de Protecció Internacional.

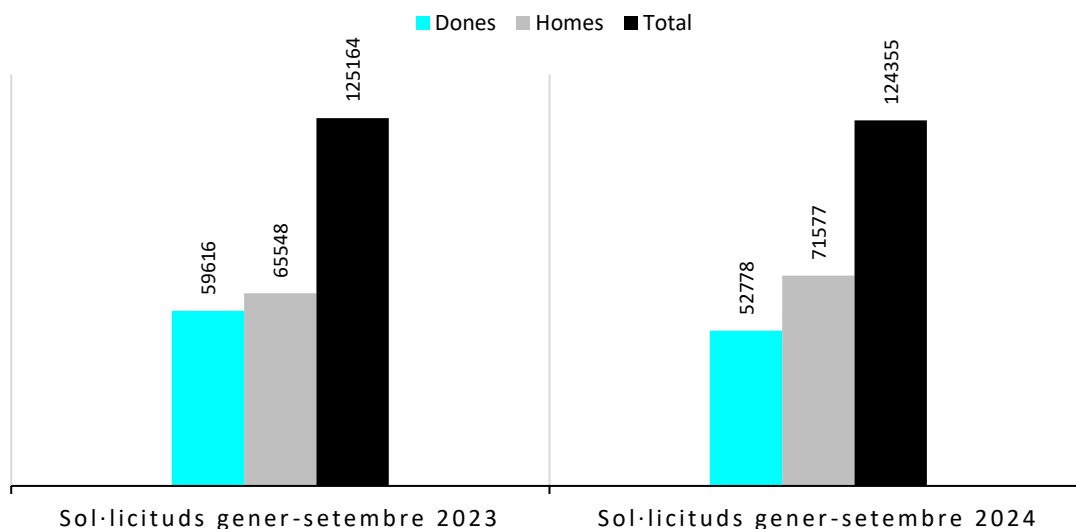
Durant els **primers 9 mesos del 2024**, l'Estat espanyol va registrar **52.778 sol·licituds de Protecció Internacional fetes per dones**.

Durant el mateix període de l'any **2023**, es van presentar 59.616 **sol·licituds de Protecció Internacional fetes per dones**. Per tant, aquest any ha disminuït lleugerament el nombre de dones que sol·liciten la Protecció Internacional.

Així, s'estableix un **fort augment de les demandes d'asil i refugi** de persones desplaçades forçosament.

Si atenem al gènere, durant els 9 primers mesos de **2023** el **47,6% de les sol·licituds van ser presentades per dones i nenes**. Així mateix, del total de sol·licituds presentades durant els 9 primers mesos del 2023, el **42,44% han estat demanades per dones i nenes**.

D'aquesta manera, també es pot preveure **una lleu disminució del nombre de sol·licituds de Protecció internacional fetes per dones**.

² Ministeri de l'Interior. Datos e informació estadística. Disponible: <https://proteccion-asilo.interior.gob.es/es/datos-e-informacion-estadistica/ultimos-datos/>

Pel que fa a les resolucions:

Durant els primers 9 mesos del 2024 la **taxa de reconeixement de Protecció Internacional segueix sent més baixa per a les dones que pels homes**: del total de resolucions de dones, només el **11,53%** han estat favorables (en el cas dels homes ha estat de l'15,08%). **Per al mateix període, l'any 2023**, la xifra per a les dones va ser del **8,55%** (per als homes va ser del 11,26%).

D'altra banda, la **taxa de protecció** (referida a les autoritzacions d'estada o residència a l'Estat espanyol per raons humanitàries) **ha augmentat respecte l'any anterior: els 9 primers mesos del 2024** s'ha situat en un **55,52%**, mentre que en els primers 9 mesos de 2023 va ser d'un 64,18%.

PRINCIPALS VULNERACIONS DE DRETS I PERSECUCIONS PER MOTIUS DE GÈNERE

Arreu del món, les dones i nenes estan exposades a patir **persecucions i vulneracions de drets humans específiques basades en la misogínia i el masclisme**, que molts cops les obliguen a **desplaçar-se forçosament per cercar refugi i sol·licitar Protecció Internacional en altres territoris més segurs** per a elles.

A continuació presentem les principals vulneracions de drets humans i persecucions identificades per la CCAR en les dones i nenes sol·licitants d'asil:

En origen

- **Violència sexual** derivada dels **conflictes armats** al territori
- **Persecució ideològica i repressió** per defensar els drets de les dones
- **Matrimonis forçats**, matrimonis **infantils** i altres formes de planificació familiar forçosa
- Atemptat contra als **drets sexuals i reproductius**
- Mutilació genital femenina
- Esterilització forçada
- Avortaments selectius
- **Feminicidis**
- **Violència familiar** o estructural
- Privació de la **mobilitat**
- Privació **d'accés a drets humans** i a la **vida pública** (accés a l'educació, a la salut sexual...)

En trànsit

- **Violència sexual**, les dones durant el trànsit cap a territoris segurs estan exposades a patir moltes formes de violència sexual, entre d'altres, violacions
- Exposició a **pràctiques sexuals de supervivència**: en ocasions, les dones han de realitzar actes sexuals com a garantia per poder seguir el seu trànsit cap a territoris segurs
- **Tràfic de persones**, entès com el segrest d'una persona utilitzant la violència, amenaces, engany, rapte, l'abús de poder o abús de la situació de vulnerabilitat o altres elements de coacció per tal de sotmetre-la a explotació i lucrar-se amb la seva activitat.
- **Separació forçada** de filles i fills
- **Matrimonis forçats**
- **Manipulació** o violència psicològica

DIFICULTATS EN EL PROCÉS D'ACOLLIDA I SOL·LICITUD DE PROTECCIÓ INTERNACIONAL

En moltes ocasions l'acollida i el procediment d'asil de les dones que cerquen refugi a l'Estat espanyol i Catalunya les aboca a **situacions violentes específiques**, degut a la manca de perspectiva de gènere en el propi procediment. A continuació, es presenta un recull de les principals situacions i mancances identificades per la CCAR:

- Manca de **recursos específics i espais segurs** per a dones i nenes en especial situació de vulnerabilitat
- **Separacions forçades de familiars**, que provoca aïllament i dificultats per accedir a una xarxa de suport
- **Doble presència**, ja que molts cops les dones refugiades no poden assistir a molts serveis, cites o recursos formatius degut a les pròpies càrregues familiars
- Dificultats per **presentar una sol·licitud d'asil fonamentada en la violència de gènere**, donat que moltes dones no van poder presentar una denúncia en el territori d'origen o durant el trànsit
- Existència d'una **gran diferència dels mecanismes aplicables per a les dones susceptibles d'acollir-se a la protecció internacional** davant casos de violència masclista a Catalunya respecte les dones nacionals
- **Precarització laboral**: les dones susceptibles d'acollir-se a la protecció internacional tenen més dificultats per accedir a feines dignes
- **Aïllament social**, provocat pel fet que moltes dones desplaçades forçosament han d'acceptar feines de cures que impliquen un internament
- Existència d'una alta **desinformació sobre els seus drets** i, per tant, esborrament de la seva capacitat per reivindicar-los o per denunciar nous casos de violència masclista
- Sobreexposició a rebre **violència racista, xenòfoba i masclista**
- Manca de **responsabilitat institucional i social** davant la violència masclista i xenòfoba

PROPOSTES I EXIGÈNCIES DE LA CCAR

Les **persecucions per motius de gènere**, basades en el masclisme i/o misogínia, constitueixen una **causa de desplaçament forçat de gran actualitat i rellevància**.

Per aquesta raó, en motiu del dia internacional contra la violència masclista, des de la CCAR proposem i exigim **l'activació de les següents mesures i mecanismes que facilitin l'acollida i el reconeixement de la Protecció Internacional** per a dones i nenes supervivents de violència masclista familiar, social i/o institucional:

Obertura de vies legals i segures que garanteixin l'accés al dret d'asil a les persones refugiades que fugen de la violència que les aguaita en els seus països d'origen perquè no hagin de recórrer a xarxes de tràfic il·lícit de migrants i de tràfic d'éssers humans, i tinguin cada vegada menys dificultats per trobar refugi sense posar en perill les seves vides, especialment per a dones, infants i supervivents de la violència sexual i de gènere.

Reforçar els programes de reassentament en coherència amb el nombre de persones refugiades existent, assumint un repartiment equitatiu i solidari entre tots els Estats i prioritzar dones i nenes amb necessitats específiques a l'hora d'accedir a oportunitats de reubicació i reassentament; garantir la possibilitat de demanar asil en ambaixades i consolats de tercers països; activar polítiques de concessió de visats humanitaris; eliminar l'exigència del visat de trànsit per a aquelles persones que procedeixen de països en conflicte.

Garantir la protecció i assistència de les dones durant la seva estada en camps de refugiats, en els controls fronterers i, evidentment, després de la seva entrada a la UE.

Enggada d'una operació de rescat i salvament eficaç que compti amb els mitjans necessaris per evitar més morts al Mediterrani.

Aplicació de la Directiva de Protecció Temporal a partir del seu mecanisme per fer front a emergències humanitàries.

Assegurar que en cap cas la llista comuna de països d'origen segurs aboqui a un tracte procedimental menys favorable per a les dones les sol·licituds d'asil de les quals es basen en el temor a la violència per raó de gènere o a haver-la patit.

La no discriminació per nacionalitat durant el trànsit, als camps o centres d'internament ni a l'hora d'estudiar la sol·licitud d'asil: totes les dones que busquen protecció internacional han de tenir accés a un sistema d'asil just.

Assegurar procediments de reunificació i cerca de familiars eficients, especialment per al cas de menors no acompanyats. Ara, trobem moltes dones i nenes que fan el viatge per a reunir-se amb els seus marits i pares ja assentats.

Flexibilitzar els requisits de reagrupació familiar.

Assegurar que els llocs de trànsit i el personal que hi treballa tinguin en consideració la perspectiva de gènere, reconeixent les necessitats i la seguretat de dones i nenes.

Millorar l'accés a la informació sobre els seus drets, les rutes de trànsit, els serveis disponibles, la disponibilitat de dones intèrprets, etc.

Mesures específiques per garantir la plena integració de les refugiades i sol·licitants d'asil, evitant tota forma d'explotació, abusos, violència i tràfic d'essers humans.

La decisió **d'estudiar i enfrontar les veritables causes dels moviments forçats** de població cap a Europa.

Activar l'article 38 de la Llei d'Asil que contempla la possibilitat de trasllat des d'Ambaixades i representacions consulars en països d'origen i trànsit, així com un altre tipus de vies legals i segures, per a així poder prevenir la violència específica que pateixen les dones i nenes per raó del seu gènere durant el trànsit migratori, impedit que es converteixin en víctimes de les xarxes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

Proporcionar un tractament diferenciat a les dones i nenes amb l'objectiu d'assegurar una correcta identificació de la seva situació d'especial vulnerabilitat.

Establir mecanismes eficaços d'identificació i protecció de víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació que prevalguin la protecció de les potencials víctimes sobre l'enfocament de persecució del delictes.

Derivar a les dones i nenes especialment vulnerables a recursos específics.

Reconèixer com a motiu de persecució la mutilació genital femenina i el matrimoni forçat i atorgar protecció internacional a les persones que fugen d'aquestes pràctiques.

Activació dels **mateixos mecanismes davant la denúncia de violència masclista** per a les persones migrades i refugiades que per a les persones amb nacionalitat espanyola

Per més informació pots contactar amb

Sonia Herrero

Premsa i comunicació de la CCAR

E-mail: comunicacio@ccarefugi.org

Mòvil: +34 644 92 99 55

Consulta la nota de premsa en aquest [enllaç](#).

La Comissió Catalana d'Acció pel Refugi és una associació que treballa des de 2004 a Catalunya per la defensa del dret d'asil i els drets de les persones refugiades i migrades

CCAR

Comissió catalana

**d'Acció
pel Refugi**

Més informació a www.ccar.cat
[Instagram](#), [Twitter](#) i [Facebook](#)